

Flora- en fauna quickscan

Boxbergerweg12 te Olst

Nijverdal, 12 mei 2016
Projectnummer 1659

Titel	Flora- en fauna quickscan Boxbergerweg 12 te Olst
Opgesteld	Otte Groenadvies P/a: Brilsweg 1a, 7441 BV te Nijverdal Tel: 06/511 77 946 mail: info@ottegroenadvies.nl
Opdrachtgever	Resu Beheer b.v. Dhr. R.J.A. Groot Koerkamp Boxbergerweg 16a 8121 PT Olst
Datum	12 mei 2016
Status	Definitief

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding van het onderzoek.....	4
1.2 Wat is een quickscan	4
1.3 Situatie- omschrijving locatie	5
1.5 Uitvoer van het onderzoek	6
2. Resultaten	7
2.1 Beschermde gebieden	7
2.2 Bevindingen beschermde planten	8
2.3 Bevindingen vogels.....	8
2.4 Bevindingen zoogdieren.....	8
2.5 Beschermde overige diergroepen.....	8
3. Aanbeveling	10
3.1 Gebiedsbescherming.....	10
3.2 Flora.....	10
3.3 Fauna.....	10
4. Geldigheid onderzoek	11
5. Bijlagen	12
5.1 Wettelijk kader.....	12
5.2 Flora- en faunawet.....	12
5.3 Natuurbeschermingswet	14
5.4 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	14
5.5 Rode lijsten	14

1. Inleiding

Hierbij ontvangt u de rapportage van het door mij uitgevoerde Flora- en faunaonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Op 11 mei 2016 is aan op het perceel aan de Boxbergerweg 12 te Olst een verkenning uitgevoerd. Hieronder treft u een beschrijving van de aanpak en de bevindingen aan. Daarnaast zijn een overzichtskaart en een aantal foto's opgenomen in de rapportage.

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Firma Resu Beheer b.v. is voornemens 2 oude schuren en diverse aanbouwen van een kapschuur te slopen. De bestaande woning blijft gehandhaafd. Op de plaats waar de oude schuren staan, wordt een nieuwe woning gebouwd. Het perceel, de te slopen bebouwing, ligt in het buitengebied van de gemeente Olst en in agrarisch gebied.

Om optimaal om te gaan met het zorgvuldigheidsprincipe uit de Flora- en faunawet heeft de firma Afgri Team besloten om een onderzoek te laten doen, alvorens de werkzaamheden uit te voeren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving is vastgelegd in de Flora- en faunawet wettelijk kader (zie bijlage 5.1 t/m 5.5).

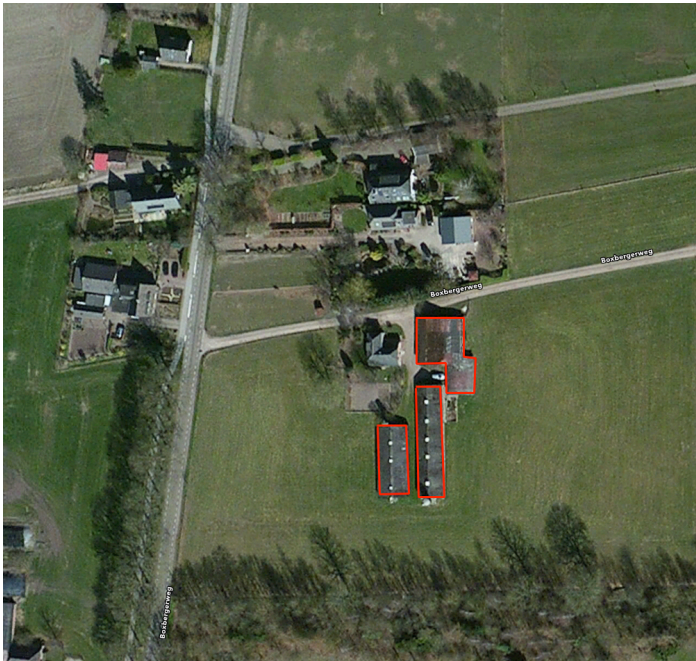
Dit rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond de onderzochte locatie. De rapportage kan dienst doen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de flora- en faunawet.

1.2 Wat is een quickscan

Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.3 Situatie- omschrijving locatie

De onderzochte locatie, de 2 oude schuren en de kapschuur, zijn gelegen aan de Boxbergerweg 12 te Olst. Het perceel ligt buiten de bebouwde kom van gemeente Olst-Wijhe. Op de onderstaande kaart staat de bovengenoemde omschreven locatie weergegeven.

Afbeelding 1. Rood: te slopen bijgebouwen, locatie herontwikkeling

Foto impressie perceel met oude schuren

1.5 Uitvoer van het onderzoek

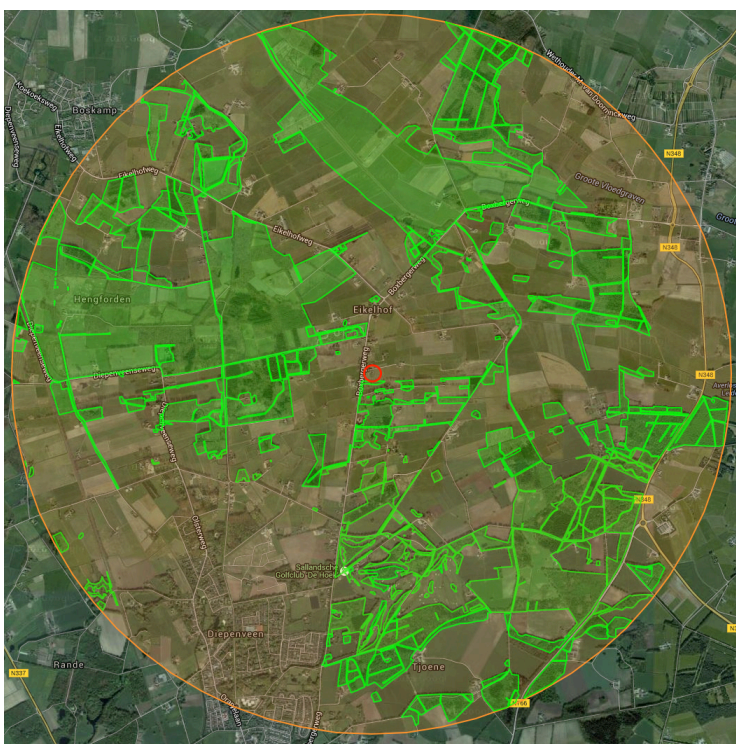
Het onderzoek heeft plaatsgevonden op 11 mei 2016 door Ing. P. Otte, Natuur- Bos & Landschapsdeskundige. De weersomstandigheden waren droog, licht bewolkt en ca. 11 °C. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijk aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Tijdens het onderzoek waar dit rapport uit is voortgekomen is niet alleen gelet op flora en fauna binnen de contouren van het plangebied, maar ook op beschermde flora- en fauna in de nabije omgeving. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie.

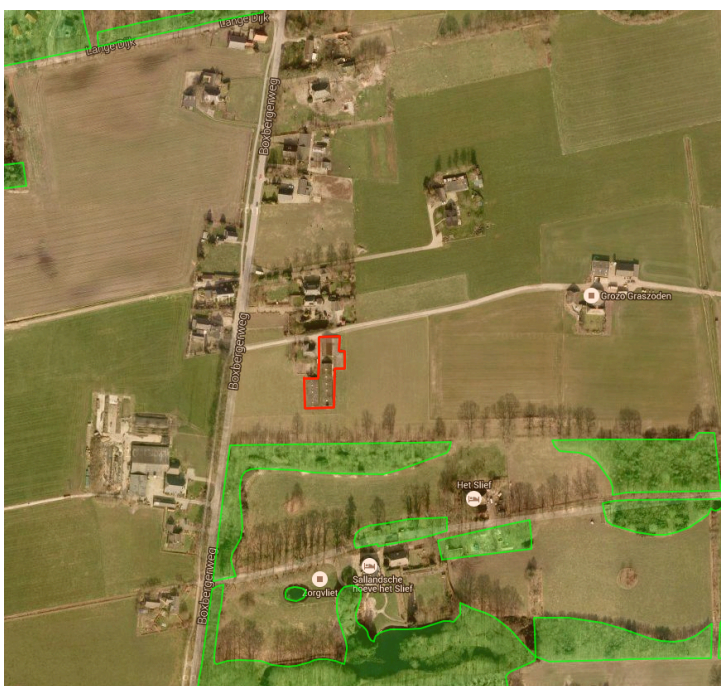
2. Resultaten

2.1 Beschermd gebieden

Op de onderstaande afbeeldingen wordt weergegeven welke natuurgebieden binnen een straal van 3 km, gezien vanaf de planlocatie, aanwezig zijn. De locatie waar het onderzoek heeft plaatsgevonden (aangegeven met een rode cirkel), ligt buiten de beschermde gebieden. Op 34 meter afstand ligt de EHS (Ecologische Hoofdstructuur). Omdat de ontwikkeling buiten de EHS plaatsvindt, valt het niet te verwachten dat de sloop van de schuren en het bouwen van een nieuwe woning negatieve invloed heeft op de EHS.

Afbeelding 2: Rood: plangebied, Groen: EHS (Ecologische hoofdstructuur). Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl>

Afbeelding 3: Rood: plangebied, Groen: EHS (Ecologische hoofdstructuur). Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl>

2.2 Bevindingen beschermde planten

Op de locatie staan een woning met 1 kapschuur en 2 oude schuren. Voor de woning ligt een cultureel aangelegde siertuin. In de struiklaag staan soorten als hulst, dwergkwee, gewone vlier en gewone sering. In de boomlaag staan een gewone es en een lindeboom.

De kapschuur en de 2 oude schuren staan achter de woning. Tussen de woning, de kapschuur en de schuren is verharding aanwezig. Hier staat verspreid straatgras en kruiden zoals hondsdraf, paardenbloem en herderstasje. Tussen de 2 schuren ligt een onderhouden grasstrook. Achter de schuren zijn agrarische weilanden aanwezig. De kruidlaag tussen schuren en het agrarische gebied bestaan hoofdzakelijk uit algemeen voorkomende grassen als Engels raaigras, rood zwenkgras en veldbeemdgras. Voor de twee oude schuren nabij de tuin staan een groepje struiken bestaande uit gewone sering, fluweelboom en een ligusterstuik. Langs de oprit staan een ruwe berk en een dubbel stammige acacia.

2.3 Bevindingen vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De flora- en faunawet maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd. De kapschuur en de oude schuren zijn geschikt voor algemeen voorkomende soorten vogels. Tijdens het onderzoek zijn geen nesten van vogels met- en zonder vaste broedplaats aangetroffen.

2.4 Bevindingen zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren worden beschermd door de Flora- en faunawet. Op het perceel en in de schuren zijn geen zoogdieren daadwerkelijk waargenomen. Het perceel is alleen geschikt voor weinig kritische zoogdieren van tabel 1, zoals huisspitsmuis, egel, mol, ree en veldmuis. In de schuren zijn oude uitwerpselen van muizen aangetroffen.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3/bijlage IV HR). Verblijfplaatsen bevinden zich in bomen of kunstwerken, zoals gebouwen.

De kapschuur is opgebouwd uit een steens muur met houten opbouw en houten uitbreiding. Op het dak liggen asbestgolfplaten. De kapschuur, met een zeer open karakter, is niet geschikt als verblijfplaats van vleermuizen.

Een van de twee oude schuren is steensmuurs. In de muren zijn geen spouwopeningen aanwezig. Aan de binnenkant is een kalksteen muur tegen de buitenmuur aan gemetseld en de ramen zijn dicht gemetseld. In het plafond is een oud ventilatiesysteem aanwezig. Op het dak liggen asbestgolfplaten. De wanden van de andere schuur bestaat uit houten betimmering. Op het dak liggen asbest golfplaten. De binnenkant van de schuur is geheel afgetimmerd met eternietplaten. De aftimmering is bevestigd aan de houten wanden en net als het ventilatiesysteem direct aan de asbestgolfplaten bevestigd. Hierdoor bieden alleen de bovenste welvingen van de golfplaten ruimte. De welvingen eindigen in een open nok en zijn dus van onder en boven open. Verder zijn de gevels laag. Dit resulteert in een onstabiel microklimaat en een goede toegankelijkheid voor predatoren.

De kapschuur en de schuren bieden geen geschikte mogelijkheden als verblijfplaats voor vleermuizen. Het valt niet te verwachten dat de geplande sloopwerkzaamheden negatieve invloed heeft op eventueel aanwezige vlieg- en foerageerroutes van vleermuizen.

2.5 Beschermde overige diergroepen

Amfibieën en reptielen

Alle soorten amfibieën en reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Op het terrein waar de werkzaamheden gaan plaats vinden is geen open water aanwezig. Door het reguliere onderhoud beperkt de geschiktheid zich tot algemene soorten van tabel 1 zoals bruine kikker en gewone pad in landfase. Het voorkomen van strikter beschermde soorten is uit te sluiten op basis van de landelijke verspreiding en de habitateisen van de verschillende amfibieën soorten. Het plangebied voldoet niet aan de habitateisen van reptielen.

Vissen

Er is geen open water in het plangebied aanwezig. Op grond hiervan is een belang voor vissen in het algemeen en beschermde soorten in het bijzonder uit te sluiten.

Ongewervelden

Het plangebied vertegenwoordigt geen belang voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen. Een negatief effect op beschermde soorten uit de groep ongewervelden is uitgesloten.

3. Aanbeveling

3.1 Gebiedsbescherming

De locatie waar het onderzoek heeft plaatsgevonden, ligt buiten de beschermde natuurgebieden. Op 34 meter afstand ligt de EHS (Ecologische Hoofdstructuur). Doordat de werkzaamheden buiten de natuurgebieden liggen en kleinschalig zijn, zijn negatieve invloeden niet te verwachten.

3.2 Flora

Op het perceel en de directe omgeving zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op grond van de aangetroffen aanwezige (stikstofminnende) soorten en het agrarische grondgebruik, al dan niet rondom het plangebied, zijn het voorkomen van strikter beschermde plantensoorten uit te sluiten.

3.3 Fauna

- De geplande werkzaamheden kunnen een negatief effect hebben op tabel 1-soorten uit de groepen zoogdieren en amfibieën in de vorm van sterfte en verlies van verblijfplaatsen en leefgebied. Bij soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen.

-In de bomen op het terrein zijn geen holten aangetroffen. De bomen bieden geen verblijfplaats voor vleermuis. De kapschuur en de schuren bieden geen geschikte mogelijkheden als verblijfplaats voor vleermuizen. Het valt niet te verwachten dat de geplande sloopwerkzaamheden negatieve invloed heeft op eventueel aanwezige vlieg- en foerageerroutes van vleermuizen.

- In de schuren zijn geen nesten van vogels aangetroffen. De struiklaag op de planlocatie zijn broedsels van algemene vogels zonder vaste nestplaats te verwachten. Ter voorkoming van het verstoren van broedende vogels wordt afgeraden sloopwerkzaamheden tussen 15 maart en 15 juli te verrichten. Het verstoren van broedende vogels is verboden conform de Flora- en faunawet. Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen ontheffing verleend.

- De sloop en de nieuwbouw van een woning heeft geen van invloed op strikter beschermde zoogdieren, reptielen, strikter beschermde amfibieën, vissen en ongewervelden. Het plangebied vormt geen leefgebied voor dergelijke soorten.

4. Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag RVO (Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten en vogels): “ Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Voor onderzoeken waar alleen soorten van tabel 1 en/of 2 van de Flora- en faunawet aan de orde zijn, mag worden volstaan met een geldigheid van 5 jaar. Waarbij ook geldt dat er in die periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen optreden.

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

5. Bijlagen

5.1 Wettelijk kader

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming is geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In deze twee wetten zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetlands- Conventie, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

5.2 Flora- en faunawet

De bescherming van dier- en plantensoorten in Nederland is geregeld via de Flora- en faunawet. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen kan op grond van artikel 75 worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld door de Dienst Regelingen van het Ministerie van EL&I.

Verbodsbepalingen

Art. 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op andere wijze van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.

Art 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.

Art 10: Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.

Art 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren.

Art 12: Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.

De beschermde soorten zijn ondergebracht in drie tabellen die elk een ander beschermingsregime kennen.

In **tabel 1** zijn de algemene beschermde soorten ondergebracht. In geval van ruimtelijke ingrepen, en bestendig gebruik en beheer geldt voor de soorten van tabel 1 een vrijstelling van de verbodsbepalingen.

In **tabel 2** zijn de minder algemene beschermde soorten ondergebracht. In geval van ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer geldt voor de soorten van tabel 1 een vrijstelling van de verbodsbepalingen, mits men werkt op basis van een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode. In overige gevallen is een ontheffing noodzakelijk, waarbij een lichte toetsing wordt toegepast.

In **tabel 3** zijn de strikt beschermde soorten ondergebracht, waaronder bijlage 4-soorten van de Habitatrichtlijn. In geval van bestendig gebruik en beheer geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen (uitgezonderd art. 10), mits men werkt op basis van een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode. Voor ruimtelijke ingrepen is in alle gevallen is een ontheffing noodzakelijk, waarbij een zware toetsing wordt toegepast.

Bij lichte toetsing wordt één criterium gehanteerd:

1) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij zware toetsing worden drie criteria gehanteerd:

1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;

2) er is geen alternatief;

3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (Art. 2). Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Per 26 augustus 2009 is de beoordeling van ontheffingen en het gebruik van gedragscodes gewijzigd als gevolg van uitspraken van de Raad van State. Verder is de lijst uitgebreid van vogels waarvan de nestplaats jaarrond is beschermd. Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn is het alleen nog mogelijk ontheffing te krijgen op grond van een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Ontheffing op basis van belang j; de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten is niet meer mogelijk. Met betrekking tot de soortgroep vogels kan daarnaast ook geen ontheffing meer worden aangevraagd op basis van belang e; dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Er is nadruk komen te liggen op het voorkomen van negatieve effecten. Bij ingrepen die negatieve effecten hebben zijn er twee mogelijkheden:

1. Mitigatie

Wanneer door toepassing van mitigerende maatregelen negatieve effecten kunnen worden voorkomen, is een ontheffing niet meer verplicht.

2. Ontheffing

Wanneer mitigatie niet mogelijk is, dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Ontheffing

Bij de beoordeling dienen de volgende vragen in onderstaande volgorde te worden beantwoord:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- Is er een wettelijk belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Dienst Regelingen beoordeelt vervolgens of het wettelijk belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en).

Tabel 2-soorten

Tabel 2-soorten worden getoetst aan de gunstige staat van instandhouding. Een gedragscode kan ook uitkomst bieden voor Tabel 2-soorten. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit. Daarbij moet worden aangetoond dat precies zo wordt gewerkt als de gedragscode aangeeft.

Vogels

Voor vogels is ontheffing alleen mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.

Tabel 3-soorten

Bijlage 1-soorten

Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 is ontheffing mogelijk op grond van alle belangen uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1-soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep.

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Bijlage IV-soorten Habitatrictlijn

Voor Bijlage IV-soorten uit Tabel 3 alleen ontheffing mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrictlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

5.3 Natuurbeschermingswet

De NB-wet heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden met een hoge ecologische waarde in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrictlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Verder vallen ook Beschermd Natuurmonumenten onder de NB-wet. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De vier genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende Provincie.

5.4 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De begrenzing van de EHS wordt door de provincie vastgesteld en is verwerkt in de provinciale streekplannen. Per eenheid zijn natuurdoeltypen geformuleerd. In of in de nabijheid van EHS-gebieden zijn handelingen verboden die de waarden, kenmerken of functies van het gebied aantasten. Hiervan kan alleen worden afgeweken als er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van groot openbaar belang. In dat geval dienen negatieve effecten wel te worden gecompenseerd.

5.5 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terrein behorende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.